

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za sociologiju – Studijski program sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Etnologija Evrope				
Šifra/kod	ETN 202	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Prof.dr. Stefaan Jansen			
	Kontakt podaci	stef.jansen@ff.unsa.ba		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.
Saradnik/ca	Ime i prezime				
	Kontakt podaci			Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>O čemu govorimo kada govorimo o Evropi? U ovom predmetu ćemo pristupiti tom pitanju kroz antropološku prizmu. Koji su procesi razlikovanja i ograničenja proizveli Evropu kao posebnu geografsku, političku i imaginarnu jedinicu? Kako oni funkcionišu u savremenim društvenim dinamikama u različitim dijelovima Evropskog kontinenta? Kako možemo razumijeti tenziju između shvaćanja 'Evrope' kao jedinstvene jedinice i etnonacionalne raznolikosti unutar kontinenta? Kakav je odnos između Evropske unije i Evrope? Kako možemo u svijetlu tih pitanja proučavati savremene društvene procese, i pogotovo sukobe i krize? Kroz niz etnografskih istraživanja predmet će upoznati studente/kinje s specifičnim kritičkim pristupom antropološkog proučavanja Evrope i omogućiti im da ga primjene na primjere iz medija i iz vlastitog iskustva.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenata/kinja sa kontradiktornim procesima koji stvaraju 'Evropu'; - Upoznavanje studenata/kinja sa specifičnim antropološkim pristupom u proučavanju 'Evrope'; - Upoznavanje studenata/kinja sa antropološkim analizama nekoliko važnih društvenih procesa u savremenoj Evropi; - Unaprijeđenje vještina induktivne argumentacije i kritičke analize na osnovi etnografskih istraživanja. 				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 - Kvalitetno obrazovanje				

	SDG 5 - Rodna ravnopravnost SDG 10 - Smanjenje nejednakosti SDG 16 - Mir, pravda i snažne institucije
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon pohađanja predmeta, studenti/kinje mogu prepoznati i procjeniti specifični antropološki pristup u proučavanju 'Evrope' u odnosu na druge pristupe; mogu primjeniti taj pristup na iskustva iz vlastitog društva; prepoznati i interpretirati kontradiktorne procese koji stvaraju 'Evropu'; operisati sa antropološkim analizama nekoliko važnih društvenih procesa u savremenoj Evropi.</p> <p>Kompetencije: Nakon pohađanja predmeta, studenti/kinje će imati alate kojima će moći artikulirati kritičko znanje o procesima razlikovanja i ograničenja u stvaranju 'Evrope'; upotrebiti ključne antropološke pojmove u analizi društvenih procesa u savremenoj Evropi; induktivno razvijati argumente o 'Evropi' na osnovi etnografskih istraživanja.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodna sesija
2.	Orijentalizam i balkanizam
3.	'Evropa' na Balkanu
4.	'Evropa' i balkanistička distinkcija
5.	'Put u Evropu', modernost i diskurs 'napretka'
6.	Evropa, EU i nacije
7.	Nacije, nasilje i granice I: postjugoslovenski ratovi i poslije
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nacije, nasilje i granice II: 'Balkanska ruta'
10.	Rod i nacija
11.	Postsocijalistička 'tranzicija'
12.	Neoliberalizam i populizam
13.	Savremene rekonfiguracije države
14.	Rad i nezaposlenost
15.	Završna sesija

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se sastojiti od predavanja, uključujući audiovizualne materijale, i vježbi u kojima se fokusiramo na diskusiju i kritičko promišljanje.								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Svaka nastavna jedinica će biti organizovana oko izabranih tekstova na BHS jeziku. Čitanje obavezne literature u pripremi za relevantnu nastavnu jedinicu je nabitniji oblik studentskog rada za ovaj predmet.</p> <p>Struktura bodovanje:</p> <table> <tr> <td>Redovno prisustvo nastavi</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Učešće u vježbama</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialna provjera znanja</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50%</td> </tr> </table>	Redovno prisustvo nastavi	10%	Učešće u vježbama	20%	Polusestrialna provjera znanja	20%	Završna provjera znanja	50%
Redovno prisustvo nastavi	10%								
Učešće u vježbama	20%								
Polusestrialna provjera znanja	20%								
Završna provjera znanja	50%								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata/studentkinja nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>								
Literatura	<p>Svaka nastavna jedinica će biti organizovana oko izabranih tekstova na BHS jeziku. Precizna uputstva za svaku jedinicu će biti dostupna u detaljnom silabusu.</p> <p>Ažije M. [Agier M.] 2019 (2013). <i>Nove seobe naroda, novi kosmopolitizam (prevela O Petronić)</i>. Beograd: XX Vek.</p> <p>Anderson B. 1990/8 (1983). <i>Nacija: zamišljena zajednica (preveli N Čengić i N Pavlović)</i>. Zagreb: Školska knjiga / Beograd: Plato.</p> <p>Bakić-Hejden M. [Bakić-Hayden M.] 1998 (1995). 'Reprodukcija orijentalizma: primer bivše Jugoslavije' <i>Filozofija i društvo</i> 14, 101-118.</p> <p>Bilig M. [Billig M.] 2009 (1995). <i>Banalni nacionalizam (preveo V Kostić)</i>. Beograd: XX Vek.</p> <p>Bužinkić E. & Hamersak M. (ur) 2017. <i>Kamp, koridor, granica: studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu</i>. Zagreb: IEF.</p> <p>Erdei I. 2012. <i>Čekajući Ikeu: potrošačka kultura u postsocijalizmu i pre njega</i>. Beograd: Etnološka biblioteka.</p> <p>Fleming K.E. 2001 (2000). 'Orijentalizam, Balkan i balkanska historiografija (prevela S Miletić)' <i>Filozofija i društvo</i> 18, 11-32.</p> <p>Hal S. [Hall S.]. 2018 (1992). <i>Zapad i ostatak sveta (prevela I Maksić)</i>. Beograd: Karpos.</p> <p>Hercfeld M. [Herzfeld M.] 2004 (1996). <i>Kulturna intimnost: socijalna poetika u nacionalnoj državi (prevela S Glišić)</i>. Beograd: Biblioteka XX vek.</p> <p>Jansen S. 2005. <i>Antinacionalizam: etnografija otpora u Zagrebu i Beogradu (prevela A Bajazetov)</i>. Beograd: XX Vek.</p> <p>Jansen S. 2020. <i>Čežnja u medjuvremenu: 'normalan život' i država u jednom sarajevskom naselju (prevela A Bajazetov)</i>. Beograd: XX Vek.</p> <p>Jansen S. 2020. <i>Razlog za dom (prevod IEF)</i>. Zagreb: IEF.</p>								

	<p>Kalb D. & Halmai G. (ur.) 2020 (2011). <i>Naslov: nacija, podtekst: klasa. Populizam radničke klase i povratak potlačenih u neoliberalnoj Evropi (prevela A Okerić Zaid)</i>. Sarajevo: Udruženje za izgradnju mira.</p> <p>Kapferer B. & Theodossopoulos D. (ur.) 2020 (2019). <i>Paradoks demokratije: populizam i njegova savremena kriza (prevela L Efendić Kuduz)</i>. Sarajevo: Udruženje za izgradnju mira.</p> <p>Obad O. 2009. 'Imperij kao uzvraćanje udarca: predodžbe o kulturi i identitetu u hrvatskih pregovarača s Europskom unijom' <i>Narodna umjetnost</i> 46:2, 111–127.</p> <p>Petrović T. 2012. <i>YUROPA: Jugoslovensko nasleđe i politike budućnosti u postjugoslovenskim društvama</i>. Beograd: Fabrika knjiga.</p> <p>Rubić T. 2017. <i>Nezaposleni u gradu: antropologija rada i neformalne ekonomije</i>. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.</p> <p>Said E. 1999 (1978). <i>Orijentalizam (preveo R Hafizović)</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Segalen M. (ur.) 2002. <i>Drugi i sličan: pogledi na etnologiju svremenih društava (prevela L Muraj)</i>. Zagreb: Jesenski i Turk.</p> <p>Simić M. 2006. 'EXIT u Evropu: popularna muzika i politike identiteta u savremenoj Srbiji' <i>Kultura</i> 116/117, 98-122.</p> <p>Spasić I. 2013. <i>Kultura na delu: društvena transformacija Srbije iz Burdijeovske perspektive</i>. Beograd: Fabrika knjiga.</p> <p>Todorova M. 1998 (1997). <i>Imaginarni Balkan (preveli D Starčević i A Bajazetov)</i>. Beograd: XX Vek.</p> <p>Verderi K. [Verdery K.] 2005 (1996). <i>Šta je bio socijalizam i šta dolazi posle njega? (preveo V Kostić)</i>. Beograd: Fabrika knjiga.</p> <p>Yuval-Davis N. 2002 (1997). <i>Rod i nacija (prevela M Paić Jurinić)</i>. Zagreb: Ženska infoteka.</p>
Napomene	